

KLINIKA CHOROÓB ZAKAŻNYCH I HEPATOLOGII

KATEDRY CHOROÓB ZAKAŻNYCH

UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W ŁODZI

Kierownik: Prof. dr hab. n. med. Anna Piekarska, prof. UM

Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. dr Wł. Biegańskiego

91-347 Łódź, ul. Kniaziewiczza 1/5 pawilon F

tel. (0-42) 251-60-98 e-mail: anna.piekarska@umed.lodz.pl

Łódź, 7.07.2023

Ocena rozprawy doktorskiej

Lek.med. Wojciecha Szymańskiego

pt.: "Związek zakażenia *Helicobacter pylori* ze stopniem zaawansowania, przebiegiem i rokowaniem przewlekłych chorób wątroby, ze szczególnym uwzględnieniem marskości wątroby".

Ocena endoskopowa górnego odcinka przewodu pokarmowego jest integralnym elementem procesu diagnostycznego w przebiegu chorób wątroby niezależnie od ich etiologii. Wykrywane w przebiegu tejże diagnostyki zakażenie uznanym kancerogenem- *Helicobacter pylori* (HP) stanowi istotny problem terapeutyczny w tej grupie chorych.

Mimo skutecznych metod leczenia tego zakażenia, jego nawrotowy charakter jest powszechnie znany natomiast wpływ na przebieg innych chorób przewlekłych pozostaje nadal w sferze badań.

Biorąc pod uwagę, że zakażenie HP dotyczy nawet połowy populacji światowej, lekarz medycyny Wojciech Szymański pochylił się nad bardzo istotnym problemem, dotyczącym znacznej grupy chorych. W rozprawie doktorskiej przeanalizował związek pomiędzy aktywnym zakażeniem HP a zaawansowaniem i przebiegiem przewlekłych chorób wątroby.

Przedstawiona do oceny rozprawa liczy 60 stron i została skonstruowana w sposób typowy dla rozpraw doktorskich. Klasyczny podział na wstęp, cele, materiał i metody, wyniki, dyskusję, wnioski oraz streszczenie i piśmiennictwo, ułatwia logiczne śledzenie tekstu rozprawy. Uzupełnienie rozprawy stanowią wykaz skrótów, spisy rycin, wykresów i tabel. Biorąc pod uwagę fakt, że temat rozprawy budzi liczne kontrowersje wśród zajmującym się nim autorów, zalecałabym poza tymi typowymi elementami rozprawy, sformułowanie hipotez badawczych, umieszczonych przed celami pracy.

Rozdział pierwszy – *Wstęp* – zawiera szeroki opis problemu poczynając od epidemiologii, poprzez metody diagnozowania i leczenia zakażeń HP. W rozdziale tym autor dużą część poświęca szerokiemu omówieniu związku zakażenia z innymi chorobami przewlekłymi, w tym także chorobami wątroby.

Sposób przedstawienia informacji zawartych we wstępie, świadczy o dużej wiedzy doktoranta, wnikliwym przestudiowaniu tematu i biegłym poruszaniu w omawianym zagadnieniu. Wstęp, czyta się dość dobrze, choć autor pomimo zwięzłego stylu i nie uniknął pewnych błędów stylistycznych i niejasności, których przykładem jest zdanie z 13 strony dysertacji:

„...Testy serologiczne nie są tak podatne jak inne badania na przyjmowane przez chorego leki czy też np. krwawienia do przewodu pokarmowego, mają również wysoką wartość predykcyjną, pozwalając z dużym prawdopodobieństwem wykluczyć występowanie zakażenia, stąd w pewnych okolicznościach mogą być cenną informacją dla klinicysty”...

Cele pracy zostały sformułowane szczegółowo, choć można by dyskutować, czy w przypadku badania prowadzonego na podstawie oceny jednego punktu czasowego, można mówić o wpływie na rokowanie u chorych z marskością wątroby (cel nr 2).

Materiał i metody zostały przedstawione bardzo syntetycznie, bez zbędnych elementów, rozpraszających czytającego. Badanie przeprowadzono w grupie 199 chorych z chorobami wątroby o różnej (zdefiniowanej przez autora) etiologii i na różnym etapie zaawansowania u których wykonano badanie endoskopowe górnego odcinka przewodu pokarmowego.

Doktorant wyłączył co prawda z grupy badanej osoby przyjmujące inhibitory pompy protonowej i/lub antybiotyki w okresie 2 tygodni poprzedzających badanie, jednak kryteria kwalifikacji nie obejmowały szczegółowego wywiadu dotyczącego eradykacji HP w przeszłości czy choćby informacji i badaniach endoskopowych wykonanych w przeszłości. Powyższe informacje, w moim odczuciu, miały kluczowy wpływ na uzyskane wyniki badań.

Wyniki badań zostały przedstawione bardzo szczegółowo i klarownie, zilustrowane licznymi tabelami, wykresami i rycinami ułatwiającymi orientację w teście.

Autor rozprawy przeanalizował także stężenia w surowicy licznych parametrów morfologicznych i biochemicznych w kontekście aktywnego zakażenia HP. Badane parametry zostały porównane w podgrupach chorych a także poddane analizie jedno- i wieloczynnikowej.

Omawiając wyniki przeprowadzonych badań, unikałabym jednak sformułowania typu „Obserwacja objęto 199 pacjentów...” (strona 20), gdyż w tym przypadku badanie miało charakter jednopunktowy i nie polegało na prowadzeniu obserwacji chorych.

Wyniki przeprowadzonego badania, zaskoczyły jak sadzę samego Doktoranta, gdyż stwierdzony niski odsetek dodatnich wyników testu urazowego u chorych na choroby wątroby a szczególnie marskość wątroby, przeczy dotychczasowym obserwacjom.

W dyskusji Doktorant omawia jednak szczegółowo potencjalne przyczyny uzyskania takich wyników oraz ograniczenia pracy. W moim przekonaniu, najważniejszym elementem wpływającym na tak niski odsetek zakażeń HP w badanej grupie chorych były prawdopodobnie wcześniejsze terapie, które były skutkiem badań endoskopowych – często powtarzanych zwłaszcza u chorych z marskością wątroby. Należałoby także zastanowić się, czy w przebiegu marskości wątroby nie występują czynniki, które mogą negatywnie wpływać na czułość testów ureazowych. Istotnym uzupełnieniem badania, które być może wyjaśniłoby powyższe wątpliwości byłoby przeprowadzenie jednocześnie z testem ureazowym badania obecności antygeny HP w kale i obecności przeciwciał w surowicy- co rekomenduję Doktorantowi jako dalszą ścieżkę dociekań naukowych.

Dyskusja, jest bardzo dobrze skonstruowana a każda jej część rozpoczyna się przypomnieniem najważniejszych wyników pracy.

Oceniana rozprawa liczy jak wspomniano 60 stron, w tym 5 tabel i jedną rycinę oraz 120 pozycji piśmiennictwa, które jest aktualne i prawidłowo ilustruje omawiane problemy.

Przedstawiona do oceny praca staje się ważnym głosem w dyskusji na temat zakażeń HP u chorych z chorobami wątroby a zauważone przez Doktoranta problemy będą wymagały dalszych badań.

Po dokładnym zapoznaniu się z przedstawioną pracą doktorską uważam, że lek. med. Wojciech Szymański, posiada przygotowanie teoretyczne w zakresie zagadnień stanowiących przedmiot pracy. Doktorant wykazał także umiejętność przeprowadzenia badania naukowego, organizacji pracy i analizy uzyskanych wyników.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. Art. 187 ust. 1-4 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. 2018 poz. 1668) co upoważnia mnie do wystąpienia z wnioskiem do Wysockiej Rady Dyscypliny Nauki Medyczne UM we Wrocławiu o dopuszczenie lekarza Wojciecha Szymańskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

”